

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/25-418/2

Podgorica, 28.01.2025. godine

Za: MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE I INOVACIJA, Vaka Đurovića b.b, Podgorica

gospođi, prof. dr Anđeli Jakšić Stojanović, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju

Veza: Vaš akt broj: 05-604/24-10205/4 od 30.12.2024 godine

Poštovana gospođo Jakšić Stojanović,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim izmjenama i dopunama usaglašava se predmetni zakon sa Zakonom o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, kojim je definisano da klasifikacioni period predstavlja polugodište, umjesto ranijeg definisanja da isti predstavlja dio polugodišta. Osim navedenog predviđa se formiranje Fonda za dualno obrazovanje kao podrška praktičnom obrazovanju. Sredstva Fonda mogu da se koriste za nagrade najboljim učenicima, participaciju prevoza i ishrane učenika za vrijeme trajanja individualnog ugovora o obrazovanju, finansijsku podršku za plaćanje naknada poslodavcu koji ima tri ili više učenika i dr.

U Izveštaj o analizi uticaja propisa navedeno je da implementacija dostavljenog Predloga zahtijeva izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore u iznosu od 100.000,00€, za organizovanje i početak funkcionisanja Fonda za dualno obrazovanje.

Predlogom Zakona o budžetu za 2025. godinu kod potrošačke jedinice Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija za Fond za dualno obrazovanje predviđena su sredstva u iznosu od 640.751,00€ i osim pomenutih sredstava za organizovanje i početak funkcionisanja Fonda za dualno obrazovanje, obuhvataju i naknade za učenike dualnog obrazovanja.

Budući da je u primjeni privremeno finansiranje, shodno članu 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Ministarstvo finansija će do donošenja Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu potrošačkim jedinicama mjesečno odobravati sredstva utvrđena Rješenjem o privremenom finansiranju za 2025. godinu najviše do iznosa 1/12 (jedne dvanaestine) stvarnih izdataka u prethodnoj godini.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, uz napomenu da realizacija aktivnosti predviđenih dostavljenim Predlogom bude u okviru sredstava koja su za predmetne namjene raspoloživa Rješenjem o privremenom finansiranju i godišnjim zakonom o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

Bojan P.
Jurica P.

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.gov.me/mps

Broj: 05-604/24-10205/4
Podgorica, 30. decembar 2024. godine

Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA
Podgorica

16. 01. 2025

Broj	Redni broj	Prilog	Vrijednost
01-040/25-	418/1		

MINISTARSTVO FINANSIJA
Gospodin Novica Vuković, ministar

PODGORICA

**Predmet: Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju
- Zahtjev za davanje mišljenja**

Uvaženi gospodine Vukoviću,

U prilogu dostavljamo Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, kao i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA) radi davanja mišljenja.

Obaveza donošenja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju predviđena je Srednjoročnim programom rada Vlade Crne Gore za 2024-2027, pod tačkom ND 146.

S poštovanjem,

MINISTARKA

Prof. dr Andela JAKŠIĆ-STOJANOVIĆ

Andela Juric-Stojanovic

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju

1. Definisanje problema

- **Koje probleme treba da riješi predloženi akt?**
- **Koji su uzroci problema?**
- **Koje su posljedice problema?**
- **Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?**
- **Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**

Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju uslovljeni su potrebom kvalitetnijeg uređivanja oblasti stručnog obrazovanja u cilju unapređenja sistema stručnog obrazovanja, kao i usaglašavanja sa Zakonom o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list Crne Gore”, broj 84/24).

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju usaglašavaju se odredbe koje se odnose na broj klasifikacionih perioda, imajući u vidu da je Opštim zakonom o obrazovanju i vaspitanju propisano da obrazovno-vaspitni rad (nastavna godina) obuhvata dva klasifikaciona perioda (polugodišta) umjesto dosadašnja četiri klasifikaciona perioda.

Predlogom zakona unapređuju se odredbe Zakona koje se odnose na broj učenika u odjeljenjima, kao i na kriterijume za upis učenika u prvi razred stručne škole. Naime, Predlogom zakona je bilo potrebno definisati da odjeljenje može imati najviše 30 učenika, umjesto dosadašnjih 32, budući da je smanjenje broja učenika u odjeljenju jedan od osnovnih preduslova za unapređenje i poboljšanje kvaliteta obrazovanja, a time i veću mogućnost zadovoljenja specifičnih obrazovnih potreba svakog učenika, tj. individualizovanu obrazovnu podršku nastavnika u cilju ostvarivanja boljih postignuća svakog pojedinačnog učenika, u skladu sa njihovim vlastitim sposobnostima i predznanjima. U odnosu na kriterijume za upis učenika u prvi razred bilo je potrebno definisati da je jedan od kriterijuma za upis i uspjeh iz vladanja učenika u posljednjem ciklusu osnovne škole, kako bi se uvažila ocjena iz vladanja koju je učenik imao u prethodnom obrazovanju.

Takođe, bilo je potrebno unaprijediti odredbe koje se odnose na vrijeme raspisivanja konkursa za upis učenika u prvi razred stručnih škola, kao i onih koje se odnose na profesionalnu praksu učenika u stručnim školama koji su praktično obrazovanje obavljali u školi, a ne kod poslodavca. Pored navedenog, bilo je potrebno unaprijediti odredbe koje se odnose na prestanak statusa redovnog učenika, ponovnu provjeru znanja i odredbe koje se odnose na rokove polaganja popravnog ispita.

Dodatno je uređena materija koja se odnosi na dualno obrazovanje učenika kako bi se sistem dualnog obrazovanja u cjelini institucionalno unaprijedio, učinio efikasnim i dodatno motivisao učenike i poslodavce. U tom smislu, Predlogom zakona predviđa se formiranje Fonda za podršku dualnom obrazovanju koji će se finansirati iz budžeta Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, kao i iz drugih izvora u skladu sa zakonom, a planirano je da se sredstva Fonda mogu koristiti za stimulisanje učenika u dualnom obrazovanju, kao i podršku poslodavcima, u cilju stvaranja uslova i ambijenta za njihovo veće interesovanje i uključivanje u ovaj vid stručnog obrazovanja.

Takođe se unapređuju odredbe koje se odnose na instruktivnu nastavu koju su u obavezi da pohađaju vanredni učenici i dr.

Osim navedenog, bilo je neophodno preciznije definisati jedan broj postojećih odredbi Zakona kako bi se obezbijedila njihova jedinstvena primjena u praksi.

S obzirom na činjenicu da je neophodno usaglašavanje Zakona sa drugim propisima, u slučaju „status quo” opcije postojale bi određene nejasnoće u primjeni propisa, imajući u vidu neujednačenost pojmova u zakonima.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju ima za cilj stvaranje uslova za unapređenje kvaliteta stručnog obrazovanja i poboljšanje postignuća učenika u ovoj oblasti obrazovanja. Predloženim zakonskim rešenjem doprinijeće se rešavanju identifikovanih slabosti i izazova i daljem razvoju sistema stručnog obrazovanja. Takođe, postići će se veći stepen pravne sigurnosti unapređenjem zakonskih rešenja koja su u praksi izazivala nejasnoće u stručnim školama.

Osim toga, predloženim zakonskim rešenjem usaglašava se važeći Zakon o stručnom obrazovanju sa Zakonom o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju (“Službeni list Crne Gore”, broj 84/24).

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju predviđen je Srednjoročnim programom rada Vlade Crne Gore 2024-2027, kao i Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2024-2027.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema (uvijek treba razmatrati “status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa)?**
- **Objasniti preferiranu opciju.**

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija odlučilo se za regulatornu opciju iz razloga što neregulatorna opcija ne može dati željene rezultate.

Neophodno je uskladiti propise, odnosno u propisima uskladiti pojam klasifikacioni period. U skladu sa predloženim izmjenama, klasifikacioni period predstavlja polugodište, umjesto ranijeg definisanja da isti predstavlja dio polugodišta (nastavne godine). Takođe, usvajanjem i implementacijom Zakona biće omogućena realizacija ciljeva definisanih u usvojenim dokumentima i opredjeljenjima resornog Ministarstva u ovoj oblasti.

Imajući u vidu navedeno, postići će se veći stepen pravne sigurnosti, što će uticati na otklanjanje nejasnoća u primjeni važećeg zakonskog rješenja, a što ne bi bilo moguće učiniti neregulatornom opcijom.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu (nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno)?**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on**

stvoriti?

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predloženi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju će pozitivno uticati na postignuća učenika stručnih škola, kao i na kvalitet rada nastavnog kadra u stručnim školama. Takođe, unapređenjem kvaliteta stručnog obrazovanja, što je i cilj predloženog Zakona, podstiče se zapošljivost diplomaca koji se, nakon završetka stručnog obrazovanja, uključuju na tržište rada.

U pripremi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju nisu identifikovani negativni uticaji koje bi njegova primjena mogla da uzrokuje.

Primjena predloženog zakonskog rešenja neće uticati na stvaranje troškova građanima i privredi.

Predloženo zakonsko rešenje ne utiče na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.

Sprovođenje propisa neće dovesti do stvaranja biznis barijera, kao ni dodatnih administrativnih opterećenja.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Obrazložiti.**
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? **Obrazložiti.**

Za implementaciju predloženog propisa potrebno je obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Obezbjeđenje finansijskih sredstava nije jednokratno, već je sredstva potrebno obezbjeđivati na godišnjem nivou. Predlogom zakona predviđeno je formiranje Fonda za podršku dualnom obrazovanju koji će biti finansiran iz budžeta Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, kao i iz drugih izvora u skladu sa zakonom, a planirano je da se sredstva Fonda mogu koristiti za stimulisanje učenika u dualnom obrazovanju, kao i podršku poslodavcima, u cilju stvaranja uslova i ambijenta za njihovo veće interesovanje i uključivanje u ovaj vid stručnog obrazovanja.

Za organizovanje i početak funkcionisanja Fonda za podršku dualnom obrazovanju

opredijeljena su finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore za 2025. godinu u iznosu od 100.000,00 € sa pozicije Program 19 034 Srednje obrazovanje, Potprogram 19 034 001 Podrška radu i unapređenju kvaliteta srednjeg obrazovanja, Aktivnost 19 034 001 005 Podrška Fondu za dualno obrazovanje.

Predlogom zakona predviđena je obaveza donošenja podzakonskog akta iz kojeg će proisteći navedene finansijske obaveze.

Implementacijom predloženog propisa neće nastati međunarodne finansijske obaveze.

Implementacijom predloženog propisa ne ostvaruje se prihod za Budžet Crne Gore.

Na nacrt/predlog propisa nisu postojale sugestije Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su prijedlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija imenovalo je Komisiju za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju koju su činili predstavnici Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, Centra za stručno obrazovanje, Ispitnog centra Crne Gore, Privredne komore Crne Gore, Sindikata prosvjete i stručnih i mješovitih škola.

Za izradu Predloga zakona nije korišćena ekspertska podrška.

U skladu sa članom 3 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG”, broj 41/18), Ministarstvo je na zvaničnom sajtu objavilo Javni poziv za predlaganje predstavnika/ce nevladine organizacije u Komisiji za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju. U predviđenom roku nije bilo prijava zainteresovanih predstavnika NVO sektora.

Takođe, u skladu sa Uredbom, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija je 27. novembra 2024. godine objavilo Poziv za javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju koja je trajala 20 dana od dana objavljivanja Javnog poziva na internet stranici Ministarstva (link: <https://www.gov.me/clanak/javna-rasprava-o-tekstu-nacrta-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-strucnom-obrazovanju>).

Nakon završene Javne rasprave, Ministarstvo je razmotrilo je sve pristigle primjedbe, predloge i sugestije i sačinilo Izvještaj o sprovedenoj Javnoj raspravi koji je objavljen na internet stranici Ministarstva. Dostavljena su tri predloga u vezi sa postupkom ocjenjivanja učenika u modularizovanoj nastavi i načinom zaključivanja ocjene u stručnim školama. Predlozi nisu prihvaćeni iz razloga što se, u skladu sa članom 59 Zakona o stručnom obrazovanju, način i postupak ocjenjivanja učenika, odnosno polaznika bliže uređuje propisom Ministarstva. Dostavljeni predlozi biće razmotreni tokom izrade podzakonskog akta.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Nema potencijalnih prepreka za implementaciju ovog zakona.

Indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva su sledeći:

- Broj učenika uključenih u dualno obrazovanje;
- Broj poslodavaca uključenih u dualno obrazovanje.

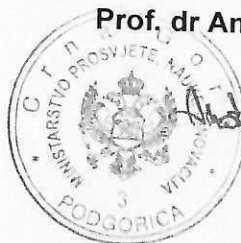
Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija će sprovoditi monitoring i evaluaciju primjene ovog zakona.

Datum i mjesto

Podgorica, 30. decembar 2024. godine

MINISTARKA

Prof. dr Anđela JAKŠIĆ-STOJANOVIĆ

Anđela Jakšić-Stojanović

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRUČNOM OBRAZOVANJU**

Član 1

U Zakonu o stručnom obrazovanju („Službeni list RCG“, br. 64/02 i 49/07 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 39/13, 47/17 i 145/21) u članu 2 stav 1 tačka 5 riječi: „(u daljem tekstu: Crna Gora)“ brišu se.

Član 2

U članu 7 stav 1 poslije riječi „kvalifikacija,“ dodaju se riječi: „odnosno mikrokvalifikacija“.

Član 3

U članu 10 stav 1 tačka 11 mijenja se i glasi:

„11) "klasifikacioni period" je dio nastavne godine (polugodište) u kojem se realizuje obrazovno-vaspitni rad i ocjenjuje učenik;“.

Poslije tačke 13c dodaje se nova tačka koja glasi:

„13d) "mikrokvalifikacija" podrazumijeva stečeno znanje, vještine i kompetencije koje lice stiče na osnovu jednog ili više ishoda učenja u skladu sa posebnim zakonom, uvažava se u postupku sticanja stručne kvalifikacije i dokazuje se javnom ispravom – potvrdom o stečenoj mikrokvalifikaciji;“.

Tačka 23 mijenja se i glasi:

„23) "ključna kompetencija" podrazumijeva stečeno znanje, vještine i stavove u oblasti informacione i komunikacione tehnologije, stranih jezika i dr. bitne za obavljanje poslova u okviru zanimanja.“.

Član 4

U članu 12 stav 2 riječi: „šest mjeseci“ zamjenjuju se riječima: „tri mjeseca“, a riječ „marta“ zamjenjuje se riječju „juna“.

Član 5

U članu 15 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 1 ovog člana, u školu za sticanje nižeg i srednjeg stručnog obrazovanja može se kao vanredni učenik upisati i lice starije od 17 godina života.“

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 6

U članu 16 stav 1 riječi: „lice bez državljanstva, azilant ili iseljenik“ zamjenjuju se riječima: „stranac koji traži međunarodnu zaštitu, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom, stranac pod privremenom zaštitom i lice bez državljanstva“.

Član 7

U članu 22 stav 2 poslije riječi „škole“ dodaju se zarez i riječi: „odnosno umjetničke škole“.

Član 8

U članu 23 stav 1 na kraju tačke 6 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

„7) ako postane profesionalni sportista u skladu sa zakonom.“

U stavu 5 riječi: „tač. 4 i 6“ zamjenjuju se riječima: „tač. 4, 6 i 7“.

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„Učenik iz stava 1 tačka 7 ovog člana dužan je da dostavi ugovor o radu zaključen sa sportskom organizacijom, u skladu sa zakonom.“

Član 9

U članu 37 stav 1 riječi: „praktično obrazovanje“ zamjenjuju se riječima: „više od jedne trećine praktičnog obrazovanja“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Za učenike umjetničkih škola ne izvodi se profesionalna praksa.“

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 10

U članu 38 stav 2 riječi: „do 32“ zamjenjuju se riječima: „do 30“.

Član 11

U članu 45 stav 1 tačka 1 riječi: „ime roditelja, odnosno staratelja (u daljem tekstu: roditelj);“ zamjenjuju se riječima: „ime i prezime roditelja;“.

Član 12

U članu 49 na kraju stava 2 briše se tačka i dodaju riječi: „u prethodnoj godini prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.“.

Član 13

U članu 51 stav 1 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„4a) učenik pričinu materijalnu štetu poslodavcu namjerno ili iz krajnje nepažnje;“.

Član 14

U članu 55 na kraju stava 2 briše se tačka i dodaju riječi: „u skladu sa individualnim ugovorom o obrazovanju.“.

Član 15

Poslije člana 57 dodaje se novi član 57a koji glasi:

„Fond za podršku dualnom obrazovanju

Član 57a

Podrška praktičnom obrazovanju kod poslodavca obezbjeđuje se preko Fonda za podršku dualnom obrazovanju (u daljem tekstu: Fond).

Sredstva za rad Fonda obezbjeđuju se iz budžeta Ministarstva, donacija, sponzorstava, legata i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Sredstva Fonda mogu da se koriste za:

- 1) nagrade najboljim učenicima koji imaju zaključen individualni ugovor o obrazovanju;
- 2) participaciju prevoza i ishrane učenicima za vrijeme trajanja individualnog ugovora o obrazovanju;
- 3) organizovanje smotri, takmičenja u zemlji i inostranstvu, konkursa, i sl. u cilju promocije praktičnog obrazovanja kod poslodavca;
- 4) finansijsku podršku za plaćanje naknade iz člana 49 st. 2 i 3 ovog zakona poslodavcu koji ima tri ili više učenika koji imaju zaključene individualne ugovore o obrazovanju, odnosno finansijsku podršku poslodavcu koji, nakon završenog praktičnog obrazovanja, zaključi ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa tim učenicima;
- 5) participaciju troškova poslodavcu za nabavku radne opreme, sredstava zaštite na radu i naknadu za rad instruktora za vrijeme trajanja individualnog ugovora o obrazovanju.

Raspodjelu sredstava Fonda vrši Ministarstvo.

Bliže uslove, iznose, način i postupak raspodjele sredstava iz Fonda propisuje Ministarstvo."

Član 16

U članu 63 na kraju stava 2 briše se tačka i dodaju riječi: „i organizuje se na času dopunske nastave.“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Prije organizavanja provjere znanja iz stava 2 ovog člana, nastavnik je dužan da održi čas dopunske nastave.“

Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 4, 5 i 6.

Član 17

U članu 64 stav 1 riječi: „dva pisana zadatka“ zamjenjuju se riječima: „tri pisane provjere znanja, od kojih najviše dva pisana zadatka“.

Član 18

U članu 73 stav 4 mijenja se i glasi:

„Učenik polaže popravni ispit u junskom ili avgustovskom ispitnom roku.“

Član 19

U članu 77 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ispiti iz stava 1 ovog člana mogu da se polažu do kraja tekuće školske godine.“

Član 20

U članu 82c st. 4 do 7 brišu se.

Član 21

U članu 85 stav 1 riječ „učenik“ zamjenjuje se riječju „kandidat“.

Član 22

U članu 90a stav 3 riječi: „od 50%“ zamjenjuju se riječima: „od 30%“.

Član 23

U članu 91 stav 6 riječi: „stav 3” zamjenjuju se riječima: „stav 1 tač. 4 i 6”.

Član 24

U članu 104 stav 1 poslije riječi: „(180 kredita CSPK-a)” dodaju se riječi: „ili peti nivo okvira kvalifikacija (120 kredita CSPK-a)”.

Član 25

U članu 105a stav 1 riječi: „pet godina radnog iskustva u nastavi.” zamjenjuju se riječima: „tri godine radnog iskustva.”.

Član 26

U članu 107 stav 2 poslije riječi „učenicima,” dodaju se riječi: „nastavnicima i roditeljima”.

Član 27

Poslije člana 107 dodaje se novi član koji glasi:

„Ostali izvršioци

Član 107a

Kad se praktično obrazovanje, odnosno dio praktičnog obrazovanja ostvaruje kod poslodavca, škola može da ima organizatora praktičnog obrazovanja, u skladu sa normativima i standardima, koji ispunjava uslove iz člana 104 ovog zakona.”

Član 28

Poslije člana 120a dodaju se četiri nova člana koji glase:

„Donošenje podzakonskih akata

Član 120b

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Broj učenika u odjeljenju

Član 120c

Broj učenika u odjeljenju određen u skladu sa članom 38 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se na učenike prvog razreda počev od školske 2025/2026. godine.

Nastavak rada organizatora praktičnog obrazovanja

Član 120d

Zaposleni koji, na dan stupanja na snagu ovog zakona, obavljaju poslove organizatora praktičnog obrazovanja u školi i koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a ne ispunjavaju uslove iz člana 104 ovog zakona, mogu nastaviti sa radom na tim poslovima.

Usklađivanje akata

Član 120e

Škole su dužne da usklade organizaciju i opšta akta sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 29

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

I Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II Razlozi za donošenje zakona

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama **Zakona o stručnom obrazovanju** ima za cilj stvaranje uslova za unapređivanje kvaliteta stručnog obrazovanja i stvaranja uslova za poboljšanje postignuća učenika u ovoj oblasti obrazovanja.

U tom cilju bilo je potrebno unaprijediti odredbe zakona koje se odnose na broj učenika u odjeljenjima, kao i kriterijume za upis učenika u prvi razred stručne škole. Naime Predlogom zakona je bilo potrebno definisati da odjeljenje može imati najviše 30 učenika, umjesto dosadašnjih 32 budući da je smanjenje broja učenika u odjeljenju jedan od osnovnih preduslova za unapređenje i poboljšanje kvaliteta obrazovanja, a time i veću mogućnost zadovoljenja specifičnih obrazovnih potreba svakog učenika, tj. individualizovanu obrazovnu podršku nastavnika u cilju ostvarivanja boljih postignuća svakog pojedinačnog učenika, u skladu sa njihovim vlastitim sposobnostima i predznanjima.

Takođe, bilo je potrebno unaprijediti odredbe koje se odnose na vrijeme raspisivanja konkursa za upis učenika u prvi razred stručnih škola, kao i onih koje se odnose na profesionalnu praksu učenika u stručnim školama koji su praktično obrazovanje obavljali u školi a ne kod poslodavca. Pored navedenog bilo je potrebno unaprijediti odredbe koje se odnose na prestanak statusa redovnog učenika, ponovnu provjeru znanja i odredbe koje se odnose na rokove polaganja popravnog ispita.

Osim navedenog, dodatno je uređena materija koja se odnosi na dualno obrazovanje učenika kako bi se sistem dualnog obrazovanja u cjelini institucionalno unaprijedio, učinio efikasnim i dodatno motivisao učenike i poslodavce. U tom smislu, Predlogom zakona predviđa se formiranje Fonda za podršku dualnom obrazovanju koji će se finansirati iz budžeta Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, kao i iz drugih izvora u skladu sa zakonom, a planirano je da se sredstva fonda mogu koristiti za stimulisanje učenika u dualnom obrazovanju, kao i podršku poslodavcima, u cilju stvaranja uslova i ambijenta za njihovo veće interesovanje i uključivanje u ovaj vid stručnog obrazovanja.

Takođe se unapređuju odredbe koje se odnose na instruktivnu nastavu koju su u obavezi da pohađaju vanredni učenici i dr.

Osim navedenog bilo je neophodno preciznije definisati jedan broj postojećih odredbi Zakona kako bi se obezbijedila njihova jedinstvena primjena u praksi.

III Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Predlogom zakona se usaglašavaju odredbe koje se odnose na broj klasifikacionih perioda imajući u vidu da je Opštim zakonom o obrazovanju i vaspitanju propisano da

obrazovno-vaspitni rad (nastavna godina) obuhvata dva klasifikaciona perioda (polugodišta) umjesto dosadašnjih četiri klasifikaciona perioda.

Takođe Predlogom zakona je predviđeno da se konkurs za upis učenika u prvi razred stručnih škola raspisuje po pravilu tri mjeseca prije početka naredne školske godine tj. do kraja juna, što je i bila dosadašnja praksa, umjesto važeće odredbe da se konkurs raspisuje po pravilu šest mjeseci prije početka školske godine. Na ovaj način se obezbjeđuju uslovi da se konkurs raspisuje nakon završetka nastavne godine i eksterne provjere znanja na kraju devetog razreda.

Predlogom zakona se precizira da se u školu za sticanje nižeg i srednjeg stručnog obrazovanja može kao vanredni učenik upisati lice starije od 17 godina umjesto dosadašnje odredbe da to ograničenje u pogledu godina života važi i za vanredne a ne samo redovne učenike.

Odredbe koje se odnose na prestanak statusa redovnog učenika dopunjene su na način što status redovnog učenika prestaje i učeniku koji je stekao status profesionalnog sportiste, imajući u vidu nemogućnost da taj učenik redovno pohađa nastavu s tim da je taj učenik dužan da kao dokaz dostavi ugovor o radu zaključen sa sportskom organizacijom.

Takođe se zakonom propisuje mogućnost promjene obrazovnog programa za učenike umjetničkih škola na način što se učenicima koji pohađaju te obrazovne programe omogućava promjena programa i nakon završenog drugog razreda u okviru istog nivoa obrazovanja imajući u vidu specifičnost tih programa i posebne sklonosti za njihovo sticanje.

Takođe, ovim zakonom se precizira da se profesionalna praksa po pravilu izvodi nakon završetka nastavne godine za učenike koji su više od jedne trećine praktičnog obrazovanja ostvarili u objektima škole, imajući u vidu da u postojećem zakonskom rješenju nije bilo precizirano koji obim praktičnog obrazovanja u školi isključuje obavezu pohađanja profesionalne prakse.

Predlogom zakona je bilo potrebno definisati da odjeljenje može imati najviše 30 učenika po odobrenju Ministarstva umjesto dosadašnjih 32 učenika čime će se stvoriti jedan od osnovnih preduslova za unapređenje i poboljšanje kvaliteta obrazovanja cilju ostvarivanja boljih postignuća svakog pojedinačnog učenika u skladu sa njihovim ličnim sposobnostima.

Predlogom zakona se unapređuju odredbe koje se odnose dualno obrazovanje na način što se definiše da se visina naknade učeniku za vrijeme trajanja individualnog ugovora o dualnom obrazovanju određuje u odnosu na prosječnu neto zaradu u Crnoj Gori u prethodnoj godini u odnosu na godinu kada se naknada isplaćuje. Takođe se propisuje da je jedan od obaveznih razloga za raskid tog ugovora ako učenik učini materijalnu štetu poslodavcu namjerno ili iz krajnje nepažnje, kako bi se i poslodavci zaštitili u navedenim slučajevima. Takođe se propisuje formiranje Fonda za podršku dualnom obrazovanju koji će se finansirati iz budžeta Ministarstva prosvjete, nauke i

inovacija, kao i iz donacija, sponzorstava, legata i drugih izvora u skladu sa zakonom, a planirano je da se sredstva fonda koriste za stimulisanje učenika u dualnom obrazovanju, kao i podršku poslodavcima, u cilju stvaranja uslova i ambijenta za njihovo veće interesovanje i uključivanje u ovaj vid stručnog obrazovanja. U tom smislu, Predlogom zakona je precizirano da se sredstva Fonda mogu koristiti za nagrade najboljim učenicima, participaciju učenicima za pokriće troškova prevoza i ishrane za vrijeme trajanja individualnog ugovora o obrazovanju učenika, organizovanje smotri, takmičenja u zemlji i inostranstvu, konkursa i sl. kao i podršku poslodavcima koji imaju tri ili više učenika koji praktično obrazovanje obavljaju kod poslodavca, tj. tri ili više više zaključenih individualnih ugovora o obrazovanju, odnosno finansijsku podršku poslodavcu koji je zaključio tri ili više ugovora o radu na neodređeno vrijeme sa tim učenicima nakon završenog obrazovanja, kao i participaciju troškova poslodavcu za nabavku radne opreme, sredstva zaštite na radu, naknadu za rad instruktora za vrijeme trajanja individualnog ugovora o obrazovanju. Ovim zakonom je takođe utvrđena obaveza donošenja podzakonskog akta kojim će se bliže urediti uslovi, iznosi, način i postupak raspodjele sredstava Fonda za podršku dualnom obrazovanju.

U odnosu na važeće odredbe, unaprijeđene su i one koje se odnose na ponovnu provjeru znanja učenika ukoliko je na pisanoj provjeri znanja više od polovine učenika odjeljenja dobilo negativnu ocjenu na način da se ponovna provjera realizuje na času dopunske nastave, s tim da je nastavnik prije realizovanja ponovne provjere dužan da održi jedan čas dopunske nastave iz oblasti koja je bila predmet provjere. Izmijenjena je i odredba kojom je utvrđen broj pisanih zadataka u toku jedne nedjelje tako da učenik može imati najviše tri pisane provjere, od kojih najviše dva pisana zadataka u toku jedne nedjelje koji ne mogu biti istog dana.

Takođe se ovim zakonom na drugačiji način definiše trajanje pripreme nastave za vanredne učenike, učenike kojima je prestao status redovnog učenika zbog 30 i više neopravdanih časova i učenike kojima je izrečena vaspitna mjera isključenje iz škole tako što trajanje pripreme nastave koju su ovi učenici dužni da pohađanju smanjuje na najmanje 30% ukupnog godišnjeg broja časova za određeni obrazovni program, umjesto dosadašnjig 50%. Na navedeni način obim pripreme nastave u stručnim školama se racionalizuje i određuje obim te nastave u mjeri koja omogućava adekvatnu pripremu za polaganje razrednog ispita navedenih učenika i ujedno se izjednačava sa obimom pripreme nastave koja je propisana za učenike gimnazije.

Predlogom zakona je utvrđeno da lica sa odgovarajućim petim nivoom obrazovanja tj. završenom višom stručnom školom mogu biti nastavnici praktičnog obrazovanja, pored već propisanih nivoa, imajući u vidu da da u sistemu već duže vrijeme imamo obrazovne programe za sticanje petog nivoa obrazovanja, a da praktično obrazovanje po važećim odredbama zakona mogu da izvode i lica sa IV2 nivoom obrazovanja.

Takođe se mijenjaju uslovi za nastavnika u višoj stručnoj školi tako što se umjesto dosadašnjeg uslova da nastavnik ima pet godina radnog iskustva u nastavi propisuje da nastavnik u višoj stručnoj školi treba da ima tri godine radnog iskustva.

Predelogom zakona precizirana je i norma stručnih saradnika tako što je predviđeno da norma obuhvata neposredni rad sa učenicima, ali i nastavnicima i roditeljima imajući specifičnost tih poslova i njihovu međusobnu povezanost.

Predlogom zakona se takođe utvrđuje da kada se praktično obrazovanje, odnosno dio praktičnog obrazovanja učenika ostvaruje kod poslodavca, škola može da ima organizatora praktičnog obrazovanja, u skladu sa normativima i standardima kojima je uređen broj izvršilaca u ustanovama koje realizuju javno važeće obrazovne programe kao i propisiju uslovi za tog izvršioca, tj da te poslove može da obavlja lice koje spunjava uslove za nastavnika praktičnog obrazovanja u pogledu nivoa i profila obrazovanja.

IV Usklađenost sa evropskim zakonodavstvom

a) Usklađenost predloga propisa sa primarnim izvorima prava Evropske unije:

UFEU - Dio treći, politika i unutrašnje akcije Unije, Glava XII, obrazovanje, stručno osposobljavanje, omladina i sport, član 165 i 166 - potpuno usklađeno;

b) Usklađenost predloga propisa sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije:

32020H1202(01)

Preporuka Savjeta od 24. novembra 2020. o stručnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO) za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost (2020/C 417/01) / Council Recommendation of 24 November 2020 on vocational education and training (VET) for sustainable competitiveness, social fairness and resilience (2020/C 417/01)

Potpuno usklađeno

32022H0627(02)

Preporuka Savjeta od 16. juna 2022. o evropskom pristupu mikrokvalifikacijama za cjeloživotno učenje i zapošljavanje (2022/C 243/02) / Council Recommendation of 16 June 2022 on a European approach to micro-credentials for lifelong learning and employability 2022/C 243/02

Potpuno usklađeno

c) Usklađenost predloga propisa sa ostalim izvorima prava Evropske unije:

Ne postoji izvor prava Evropske unije ove vrste sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

V Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje propisa

Za organizovanje i početak funkcionisanja Fonda za podršku dualnom obrazovanju opredijeljena su sredstva iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 100.000,00 eura za 2025. sa pozicije Program 19 034 Srednje obrazovanje, Program 19 034 001 Podrška radu i unapređenju kvaliteta srednjeg obrazovanja, Aktivnost 19 034 001 005 Podrška Fondu za dualno obrazovanje.

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

30. 12. 2024			
05-604/24-10205/2			

Adresa: Vuka Karadžića br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 231-535
fax: +382 20 231-592
www.gov.me/szz

Broj: 04-040/24-1455/2

27. decembra 2024. godine

Za Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
Gospođi prof. dr Anđeli Jakšić-Stojanović, ministarki

Veza: Broj: 05-604/24-10205/1 od 18. decembra 2024. godine

Predmet: **Mišljenje na tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju**

Poštovana gospođo Jakšić-Stojanović,

Na tekst PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRUČNOM OBRAZOVANJU, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedbi, budući da su primjedbe i sugestije date predstavnicima tog Ministarstva, u saradnji (neposredno i putem mail-a) 20, 23. i 27. decembra 2024. godine, ugrađene u dostavljeni tekst Predloga zakona.

SEKRETARKA
Slávica Bajić